

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru și de către inculpata Iacovenco Polina, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 28 septembrie 2018 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 aprilie 2019, în cauza penală privind-o pe

Iacovenco Polina Xxxxx, născută la xxxxx,
originară și domiciliată în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 14.09.2018 - 28.09.2018 (prima instanță);
2. 26.11.2018 - 23.04.2019 (instanța de apel);
3. 24.06.2019 - 29.10.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 28 septembrie 2018 Iacovenco Polina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, și prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

S-a dispus informarea imediată a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Cimișlia despre necesitatea instituirii tutelei/curateleii asupra copiilor minori Xxxxx, a.n. Xxxxx, Xxxxx, a.n. Xxxxxși Xxxxx, a.n. Xxxxx.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatei în beneficiul statului a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 22140 lei, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Iacovenco Polina la 22 iulie 2018, în jurul orelor 02:00 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, avînd scopul comiterii unui omor intenționat asupra unui membru de familie, aflîndu-se în domiciliul amplasat pe str. Ștefan cel Mare nr.28 ap. 13, împreună cu membrii familiei sale și anume mama sa Emțova Natalia și concubinul său Ciubotaru Ruslan, în urma consumului de băuturi

alcoolice, din cauza conflictului apărut spontan între Emțova Natalia și Ciubotaru Ruslan, având în mână un cuțit de bucătărie, intenționat, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul dat în regiunea cutiei toracice concubinului său Ciubotaru Ruslan, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară medico - legală nr.201822C0086 din 05 septembrie 2018, leziuni corporale externe și interne sub formă de: plagă tăiat-înțepată oarbă a hemitoracelui stâng, penetrantă în cavitatea pleurală: lezarea tegumentelor, secționarea coastei IV din stânga, lezarea pericardului, peretelui anterior a ventriculului drept a cordului, plagă transfixiată și plagă tăiată a lobului superior a pulmonului stâng - leziuni care au fost produse intravital cu puțin timp înainte de deces (0-30 min), în urma acțiunii traumatice a unui obiect tăietor - înțepător, în timpul și circumstanțele descrise în ordonanță, au legătură directă cu cauza morții și se califică ca vătămare corporală gravă; excoriații pe față - leziuni care au fost produse în urma acțiunii traumatice a unui corp dur contodont sau la lovirea de acesta, cu puțin timp înainte de deces, nu au legătură cu cauza morții și se califică ca vătămare corporală neînsemnată; moartea cet. Ciubotaru Ruslan a survenit cu aproximativ 24 - 48 ore înainte de necropsia medico - legală, în urma hemoragiei interne acute, ca rezultat a plăgii tăiat-înțepate a hemitoracelui stâng, cu lezarea pulmonului stâng și cordului, fapt confirmat prin modificările patologice respective depistate la necropsia cadavrului și adevărite histologic, fapta a fost încadrată juridic în prevederile art. 145 alin. (2) lit.e¹) Cod penal, conform indicilor: omorul unei persoane, săvârșit asupra unui membru de familie.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri :

- avocatul Curtev Alexandr, în numele inculpatei Iacovenco Polina prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani.

Apelantul în cererea de apel a invocat că, sentința instanței de fond este una ilegală, urmînd a fi casată în partea ce ține de aplicarea pedepsei penale, reieșind din faptul că, fiind audiată în cadrul cercetărilor judecătorești Iacovenco Polina vina sa în comiterea infracțiunii incriminate a recunoscut-o integral, să căiește sincer în cele comise. Faptul dat se confirmă și prin cererea înaintată, prin care Iacovenco Polina a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, care a fost acceptată de instanța de judecată. Totodată Iacovenco Polina a solicitat că în caz, dacă va fi stabilită vinovăția ei în comiterea infracțiunii incriminate, să fie aplicată pedeapsa penală mai blîndă.

A menționat că, în urma examinării cauzei penale, de către instanța de judecată, în privința cet. Iacovenco Polina a fost stabilită pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani, ignorînd faptul că acuzarea a solicitat pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani.

3.1. - procurorul în Procuratura raionului Cimișlia, Marcel Bojinov, care în motivarea apelului a invocat, că sentința în cauză necesită a fi casată parțial în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare suportate de către stat la efectuarea expertizelor judiciare din considerentul, că deși instanța de judecată, a dat aprecierea

corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și a condamnat-o pe Iacovenco Polina în baza art. 145 alin.(2) lit. e¹) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa penală în limitele legale ale normelor Codului penal, totuși, în sentința de condamnare instanța de judecată a respins solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la Iacovenco Polina în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 22140 lei.

A indicat că, la etapa urmăririi penale organul de urmărire penală, în conformitate prevederile art. 143 alin.(1) Cod penal, a dispus efectuarea expertizelor medico-legale în vederea stabilirii gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale la partea vătămată decedată Ciubotaru Ruslan și învinuita Iacovenco Polina, expertiza judiciară medico-legală biologică în vederea stabilirii provenienței amprentelor depistate pe mînerul cuțitului cu care a fost ucisă victima, cît și expertiza medico-legală psihiatrică a învinuitei Polina Iacovenco.

A menționat faptul că, expertizele efectuate în cadrul urmăririi penale, au servit drept probe concludente și pertinente pentru recunoașterea Polinei Iacovenco culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(2) lit. e¹) Cod penal, la materialele cauzei fiind anexate actele respective, ce confirmă cheltuielile judiciare suportate de stat la efectuarea expertizelor judiciare.

A invocat că, la adoptarea sentinței instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 227 alin. (1) și (2), art. 229 alin. (2) din Codul de procedură penală.

De asemenea a considerat că, instanța de judecată în conformitate cu prevederile normelor procesuale penale, expuse supra urma să oblige condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare suportate din contul statului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 aprilie 2019, apelurile declarate de către procuror și avocat, au fost respinse ca fiind neîntemeiate și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

5. La pronunțarea hotărârii, instanța de apel a constatat, că instanța de fond corect a examinat și a acceptat cererea inculpatei Iacovenco Polina privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerând că din probele administrate rezultă că fapta inculpatei Iacovenco Polina este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatei pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art.364¹ alin.(4) Cod de procedură penală, a stabilit corect starea de fapt. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate la faza urmăririi penale și de instanța de fond și, care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de fond just a făcut concluzia că, fapta penală reținută în culpa inculpatei Iacovenco Polina a avut loc și a fost săvârșită de Iacovenco Polina în circumstanțele descrise mai sus. La momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței instanța de fond corect a calificat infracțiunea pe art.145 alin.(2) lit. e¹) Cod penal, conform indicilor calificativi: omorul intenționat, săvârșit asupra unui membru de familie.

Verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatei Iacovenco Polina, colegiul judiciar a reținut, că inculpata Iacovenco Polina a comis infracțiunea prevăzute de art.145 alin.(2) lit. e¹) Cod penal conform indiciilor calificativi: omorul intenționat, săvârșit asupra unui membru de familie, pentru care prima instanță, dând eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal i-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 11 (unsprezece) ani.

La stabilirea acestei pedepse instanța de fond a reținut drept circumstanțe atenuante, autodenunțul inculpatei și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, iar în calitate de circumstanță agravantă - în sarcina inculpatei Iacovenco Polina a fost reținută săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate.

La stabilirea pedepsei inculpatei Iacovenco Polina, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, „*inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza, probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea.... Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 ani*”.

Fapta imputată inculpatei Iacovenco Polina se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață. La fel instanța de fond corect a aplicat criteriile de individualizare a pedepsei stabilite la art.75 Cod penal.

Instanța de fond just a reținut ca circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către Iacovenco Polina în stare de ebrietate. Nu este reținut argumentul apărării precum că instanța de fond urma să rețină ca circumstanță atenuantă - căința sinceră de cele comise, or căința sinceră, recunoașterea vinovăției nu pot fi valorificate ca o circumstanță atenuante prevăzută de art.76 alin.(l) lit.f) Cod penal, deoarece deja a constituit temeiul aplicării procedurii simplificate și aceleiași situații de drept nu i se acordă o dublă valență juridică.

Instanța de apel a menționat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, circumstanțele faptei în care s-a produs infracțiunea, consecințele infracțiunii, personalitatea inculpatei care la locul de trai se caracterizează pozitiv, faptul că ultima recunoaște vina și se căiește de cele comise, cât și poziția succesului părții vătămate, care ferm a comunicat în ședința de judecată, că urmează inculpata să fie pedepsită conform legii, posibilitatea de corectare și reeducare, prevenirea comiterii de noi infracțiuni, stabilindu-i cet. Iacovenco Polina o pedeapsă care își va atinge scopul penal.

Prin urmare, colegiul judiciar a conchis că pedeapsa aplicată lui Iacovenco Polina este în limitele prevăzute de lege.

La caz s-a reținut că, inculpata Iacovenco Polina a săvârșit o faptă excepțional

de gravă, care instituie aplicarea pedepsei cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață, or, materialele cauzei atestă că inculpata 1-a lipsit de viață pe concubinul său, care se consideră membru al familiei, invocând argumente precum că acesta deseori aplica violența asupra sa, iar în seara respectivă a aplicat violența și asupra mamei sale. Însă, ținând cont de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, situația inculpatei Iacovenco Polina a fost favorizată prin prisma art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea 11 (unsprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Referitor la apelul declarat de acuzatorul de stat, Colegiul judiciar a considerat că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt, și a apreciat corect împrejurările constatate din totalitatea probelor acumulate la cauza penală sus indicată, care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Sentința primei instanțe a fost contestată de către procuror numai în partea încasării cheltuielilor judiciare, iar ce ține de încadrarea juridică și pedeapsă, procurorul nu le contestă legalitatea.

Colegiul judiciar a apreciat ca nefondată solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpata Iacovenco Polina în contul statului a cheltuielilor suportate în scopul efectuării judiciare în cuantum de 22140 lei, or, aceste sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii încriminate.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a ținut cont de faptul că expertizele judiciare au fost dispuse în cadrul efectuării urmăririi penale, pentru acumularea probatoriului necesar, și aceste cheltuieli sunt trecute în contul statului și nu urmează să fie puse pe seama inculpatei, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, sarcina căruia este depistarea circumstanțelor care dovedesc comiterea infracțiunii și identificarea făptuitorului, pentru înaintarea învinuirii făptuitorului. Trecerea în contul statului a cheltuielilor în procesul penal se întemeiază în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare în termen de către:

6.1. procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei atacate, în partea soluției privind cheltuielile judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat că instanța de apel nu a soluționat corect chestiunea legată cu cheltuielile judiciare, și există temeiul pentru recursul ordinar că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6.2. inculpata Iacovenco Polina, prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești atacate, cu pronunțarea unei noi decizii privind aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, lăsînd fără modificări în partea ce ține de solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 22140 lei.

Recurenta menționează că instanțele judecătorești inferioare au apreciat greșit probele adunate la dosar, precum și au aplicat legea în mod eronat, interpretînd-o în defavoarea inculpatei, or, aceasta în cadrul cercetării judecătorești și-a recunoscut vina integral, a contribuit la buna desfășurare a anchetei, se căiește sincer de infracțiunea ce a comis-o.

7. Referitor la recursul declarat de către inculpata Iacovenco Polina

Judecînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate în această parte din următoarele motive.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lecturînd recursul declarat, se constată că inculpata nu indică nici un temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă recurenta critică pedeapsa aplicată acesteia, temei ce se încadrează la pct. 10) Cod de procedură penală, adică cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale - temei care nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului ordinar declarat.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul neinvocat de recurentă nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

În esență, recurenta critică decizia contestată în sensul că instanțele judecătorești inferioare nu au individualizat, conform prevederilor 75 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatei Iacovenco Polina, în partea ce se referă la mărimea pedepsei inculpatei, solicitînd o pedeapsă mai blîndă.

În continuare, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpaților trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod

penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunilor incriminate.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel corect a menținut sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatei Iacovenco Polina, conducându-se și de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute în art. 75 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum sunt gravitatea și caracterul prejudiciabil al faptei penale, atitudinea făptuitorilor față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul recunoașterii vinei. Nu în ultimul rând, instanța de apel a notificat și datele referitor la personalitatea inculpatei Iacovenco Polina, ținând cont de faptul că infracțiunea imputată se califică la categoria celor excepțional de grave, și a considerat justificat că scopul pedepsei aplicate în privința inculpatei Iacovenco Polina, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei.

Ținând cont de principiile generale de aplicare a pedepsei prevăzute în art. 61 alin. (2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii comise - inculpata Iacovenco Polina a comis infracțiune excepțional de gravă, conform prevederilor art. 16 alin. (6) Cod penal, de limitele pedepsei prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, de faptul că, inculpata și-a recunoscut vina, de atitudinea ei față de cele săvârșite, având în vedere și poziția succesului părții vătămate, care ferm a comunicat în ședința de judecată, că urmează inculpata să fie pedepsită, conform legii, astfel, că pedeapsa stabilită inculpatei Iacovenco Polina de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, rămâne a fi una legală, utilă și eficientă pentru executare, în vederea corectării ei.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel în decizia sa (f. d. 73 verso -74, vol. II) corect a indicat prevederile art. 61, 75 Cod penal, și ținând cont de personalitatea inculpatei, a aplicat pedeapsă echitabilă, argumente ce sunt acceptate și însușite de către instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă,

fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la argumentul inculpatei ca să fie lăsată fără modificări solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 22140 lei, Colegiul penal lărgit menționează că este unul neîntemeiat și în privința acestei solicitări cauza urmează a fi transmisă la rejudecare.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că motivele invocate de recurentă, nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

În concluzie, Colegiul penal lărgit conchide că temeiurile indicate de către inculpată nu sunt întemeiate din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul ordinar declarat de către inculpata Iacovenco Polina, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate în această parte.

7.1. Referitor la recursul declarat de procurorul Calendari Dumitru

Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor

inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de faptul că instanța de apel a menținut sentința prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea de la inculpata Iacovenco Polina a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 22140 lei.

Colegiul lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, prima instanță l-a recunoscut vinovat și a condamnat-o pe Iacovenco Polina în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, la închisoare pe un termen de 10 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, totodată a respins ca neîntemeiată cerința procurorului, privind încasarea de la inculpată a cheltuielilor de judecată în sumă de 22140 lei, soluție menținută de către instanța de apel. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că „...solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpata Iacovenco Polina în contul statului a cheltuielilor suportate în scopul efectuării expertizei judiciare în cuantum de 22140 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate..., conform art. 143 alin. (1) pct. 2), 3), 6) alin. (2) Cod de procedură penală „expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea : ... 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale; 3) stării psihice și fizice a bănuitului, învinuitului, inculpatului - în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal; 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. (2) Plata expertizelor efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat. ”...”, astfel considerând necesar respingerea apelului procurorului.

Astfel, se reține că procurorul solicită încasarea de la Iacovenco Polina a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 22140 lei, în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201822C0086 din 05.09.2018 (f. d. 29-32, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201805O0237 din 07.08.2018 (f. d. 51-53, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201822P0383 din 23.07.2018 (f. d. 63-64, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201835A0539 din 06.09.2018 (f. d. 71-73, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201805O0260 din 04.09.2018 (f. d. 91-93, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201822P0386 din 23.07.2018 (f. d. 115-116, vol. I).

Colegiul lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatei Iacovenco Polina a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizelor judiciare, instanța de apel și cea de fond făcând trimitere la prevederile art. art. 227 alin.(3), 229 alin. (2), 143 Cod de procedură penală, art.2, art.11 alin. (2) din Legea nr. 68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și

statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40- 47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, se reține că alin.(1) art.143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, care în același timp corespunde situației din speță, deoarece pentru a stabili leziunile corporale a inculpatei, a părții vătămate, determinarea prezenței sângelui pe corpurile delictive și a stării psihice și fizice a inculpatei, era necesară efectuarea mai multor expertize.

Instanțele judecătorești inferioare nu au dat răspuns la argumentele procurorului din apel privind aplicabilitatea art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului.

Or, motivîndu-și soluția instanțele judecătorești inferioare au interpretat eronat legea – art. 143 și art. 229 Cod de procedură penală și nu și-au motivat eficient soluția respingerii încasării cheltuielilor pentru expertizele suportate de stat în cadrul procesului penal, care s-a soldat cu condamnarea inculpatei Iacovenco Polina,

Totodată, Colegiul menționează că conform art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *„instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare”*. Iar potrivit art. 227 alin. (1) și alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală *Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.*

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul lărgit constată că, aceasta dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 22140 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptînd o soluție pripită.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prescrise de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod

de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpata Iacovenco Polina.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 aprilie 2019, în partea soluției privind cheltuielile judiciare, în cauza penală privind-o pe **Iacovenco Polina Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **28 noiembrie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor